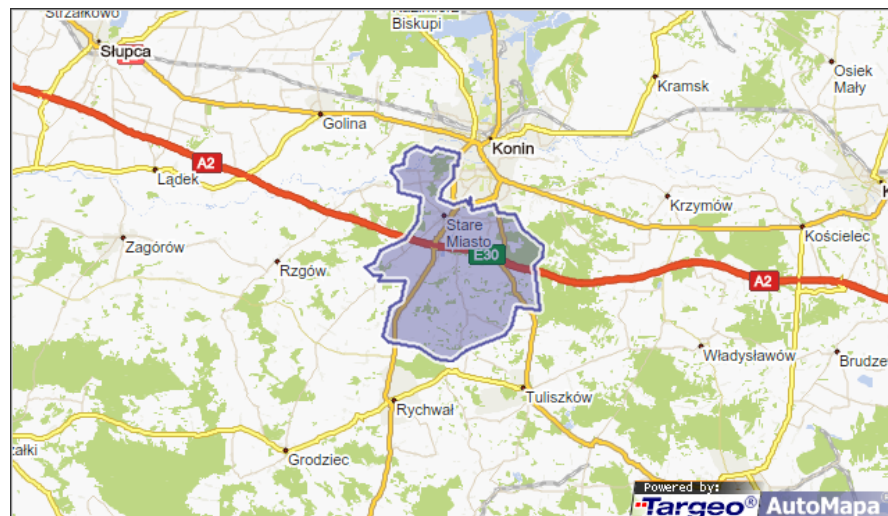

DOBRE PRAKTYKI REALIZOWANE W GMINIE STARE MIASTO

1. Organizacja systemu wsparcia rodziny.

Rodzina to najstarsza i najpowszechniejsza forma życia społecznego, która odgrywa ogromną rolę w życiu każdego człowieka. Działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty. Wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności. W rodzinę należy inwestować i wierzyć w możliwość samodzielnego wykonywania podstawowych funkcji. Reforma ustroju terytorialnego państwa przekazała zdecydowana większość kompetencji do poziomów lokalnych samorządów gmin, powiatów. Służby opieki nad dziećmi i rodzina na terenie Unii Europejskiej, której Polska jest członkiem działają na najniższym poziomie, a więc jak najbliżej rodziny. Znaczenie rodziny dla społeczeństwa pozostaje na najwyższej pozycji. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swej dorosłości kształtują społeczeństwo. Uwzględnienie możliwości rozwojowych rodziny jej zdolności do przewyższania braków i pokonywania trudności jest podstawą programów skierowanych na wspieranie i poprawę funkcjonowania rodzin. Człowiek może być rozumiany i wspierany jedynie w kontekście bliskich i znaczących systemów ludzkich, których jest częścią a spośród których najważniejsza jest rodzina. W rodzinie kształtuje się „kapitał ludzki”, który jest wyznacznikiem tempa rozwoju danej społeczności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście jest jednostką organizacyjną samorządu lokalnego powołaną do realizacji i koordynacji działań w zakresie pomocy i integracji społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej jednym z zadań pomocy społecznej jest rozwijanie nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Realizacja zasady pomocniczości odbywa się przy ścisłej współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

W 2015r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście objął szeroko rozumianym wsparciem **373** rodziny, liczba osób w tych rodzinach - **1 101**, w tym **202** rodziny z dziećmi. Pośród nich było **76** rodzin wielodzietnych i **61** rodzin niepełnych. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było posiadanie niskich dochodów oraz bezrobocie.

Pośród korzystających **200** rodzin korzystało ze wsparcia w szczególności z powodu ubóstwa, **2** rodziny z powodu sieroctwa, **1** rodzina z powodu bezdomności, **61** z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, **119** z powodu bezrobocia, **76** z powodu niepełnosprawności, **55** z powodu długotrwałej choroby, **45** z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, **11** z powodu problemu alkoholowego, **1** z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych.

W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Bezrobocie dotyka nie tylko osoby pozostające bez pracy, lecz również ich rodziny. W radykalny sposób wpływa na powstawanie atmosfery napięcia i zagrożenia, a w skrajnym przypadku może być przyczyną występowania przemocy wobec członków rodziny. Bezrobocie wpływa na sytuację materialną domowników i ich samopoczucie. Dziecko z domu trudnej sytuacji materialnej może mieć pewne ograniczenia w korzystaniu z dóbr kulturalnych. Niezaspokojone potrzeby są również źródłem uczuć zazdrości i poczucia niższości w stosunku do rówieśników lepiej sytuowanych. Trudności w społecznym funkcjonowaniu są szczególnie dotkliwe dla osób niepełnosprawnych oraz osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny, gdyż nie są one w stanie na równi z innymi bez odpowiedniej pomocy przystosować się do zachodzących zmian.

Poważne skutki dla całej rodziny ma także alkoholizm rodzica, który oddziałuje na wszystkich członków rodziny, a przez nadmierne koncentrowanie uwagi na problemach osoby pijącej prowadzi do zaburzeń komunikacji w rodzinie. W takiej sytuacji najważniejsze funkcje rodziny przestają być możliwe do zrealizowania. Z drugiej strony dzieci w rodzinie alkoholowej przyjmują na siebie określone role, a przez to istnieje ryzyko przejęcia destrukcyjnych wzorców zachowań.

Równie poważne w skutkach jest wychowywanie się dzieci w rodzinie przemocowej. Oprócz uszkodzeń fizycznych, często dochodzi do długotrwałych zaburzeń emocjonalnych, stąd tak ważna jest szybka i profesjonalna pomoc osobom doświadczającym przemocy, jak też podjęcie działań wobec sprawcy przemocy. Występowanie przemocy w rodzinie według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Mieście i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest zjawiskiem nadal często występującym, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba rodzin w których wystąpiło zjawisko przemocy.

	2013	2014	2015
Liczba rodzin w których wystąpiło zjawisko przemocy	6	13	8

Organizując system wsparcia rodziny Gmina Stare Miasto działa zgodnie z Gminnym Programem Wspierania Rodziny.

Pierwszy program Wspierania Rodziny w Gminie Stare Miasto opracowano na lata 2013-2015. Program przyjęty został Uchwałą Nr XXXIII/232/2013 Rady Gminy Stare Miasto z dnia 26 kwietnia 2013r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

**GŁÓWNYM CELEM PROGRAMU BYŁA POMOC RODZINIE ZNAJDUJĄCEJ SIĘ
W SYTUACJI KRYZYSOWEJ.**

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wspieranie rodzin naturalnych poprzez oddziaływania interdyscyplinarne.
2. Poprawa funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej.

Obecnie trwają prace nad opracowaniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Stare Miasto oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

2. Asystent rodziny.

Od 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia Asystenta rodziny. Celem jego pracy jest poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych usługą, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów rodziny, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Asystent pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z rodziną.

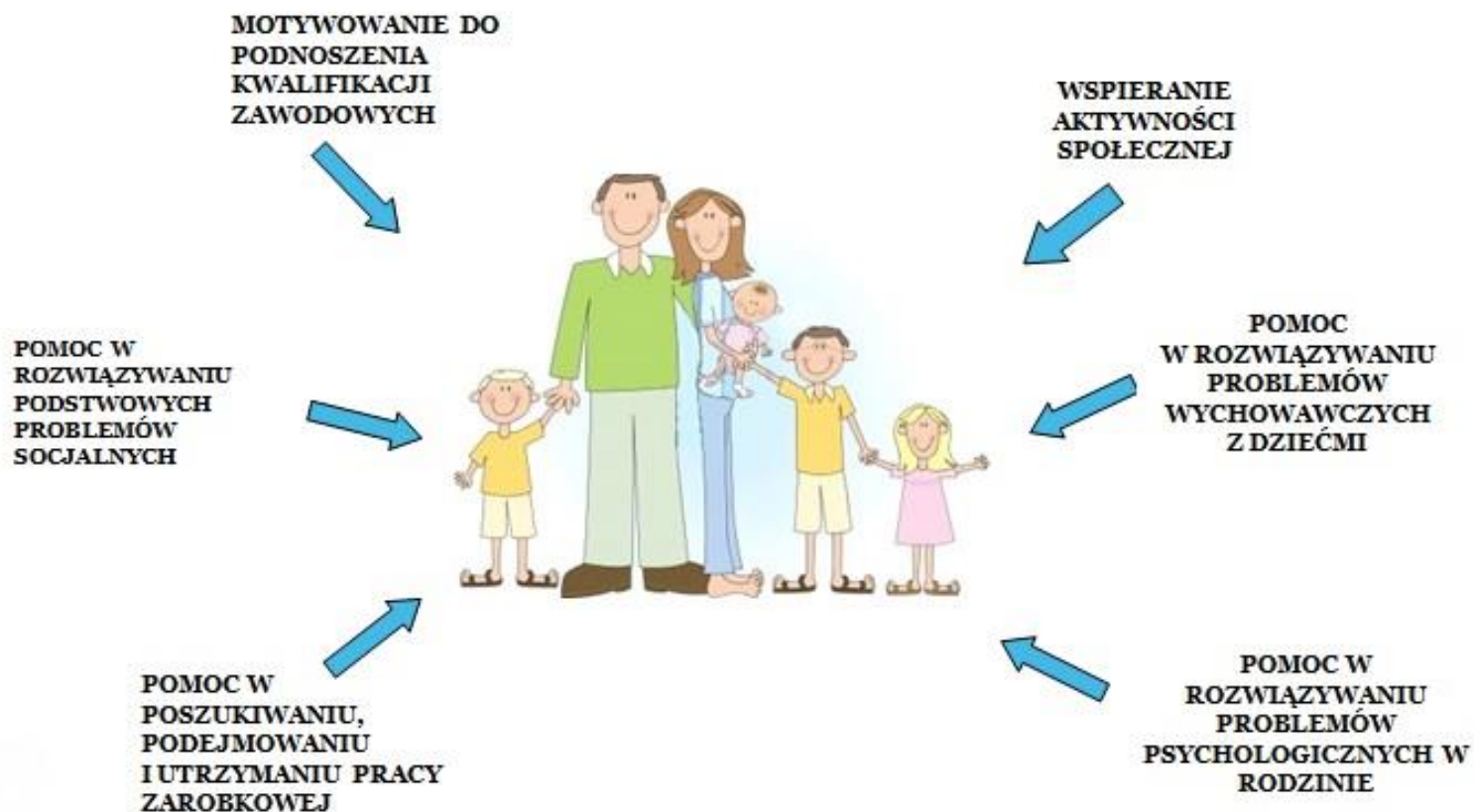

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków - rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

Asystent rodziny podejmując pracę z dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym kładzie nacisk na poszukiwanie mocnych stron dzieci pozostających w negatywnych grupach odniesienia, po to aby poprzez realizowanie swoich zainteresowań mogły one podkreślać swoją indywidualność, co z kolei wpływa na podwyższenie samooceny, poczucia sukcesu, pozostawania w centrum uwagi i poczucia bycia ważnym. Umożliwienie realizowania zainteresowań dziecka poza negatywnym środowiskiem wychowawczym, pozwala również wdrożyć małoletniego w pozytywne grupy odniesienia, ucząc zarazem aktywnego i konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

Asystent rodziny podejmując pracę z dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym kładzie nacisk na poszukiwanie mocnych stron dzieci pozostających w negatywnych grupach odniesienia, po to aby poprzez realizowanie swoich zainteresowań mogły one podkreślać swoją indywidualność, co z kolei wpływa na podwyższenie samooceny, poczucia sukcesu, pozostawania w centrum uwagi i poczucia bycia ważnym. Umożliwienie realizowania zainteresowań dziecka poza negatywnym środowiskiem wychowawczym, pozwala również wdrożyć małoletniego w pozytywne grupy odniesienia, ucząc zarazem aktywnego i konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

3. Placówki wsparcia dziennego.

Na terenie Gminy Stare Miasto funkcjonują dwie placówki wsparcia dziennego, które działają na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Dane adresowe placówek:

1. Świetlica socjoterapeutyczna nr 7 w Żdżarach
Żdżary 26, 62-571 Stare Miasto
tel. 63-241-74-43, e-mail: zdzaraczek@vp.pl

2. Świetlica socjoterapeutyczna nr 16 w Liścu Wielkim
ul. Długa 1, 62-571 Stare Miasto
tel. 63 241-52-31, e-mail: zslisieczw@wp.pl

Gmina Stare Miasto

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Starym Mieście**

Podmiot prowadzący placówki wsparcia dziennego w Gminie Stare Miasto:

Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich
ul. PCK 13
62-500 Konin
tel. 63-240-61-93

Cele świetlic socjoterapeutycznych Gminy Stare Miasto:

- ❖ świetlica socjoterapeutyczna wspiera rodzinę przeżywającą trudności w opiece i wychowaniu dzieci, celem przezwyciężenia kryzysu i osiągnięcia podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci;
- ❖ zapewnia dzieciom bezpieczne warunki życia i rozwoju, wzmacniania sfery życia intelektualnego, emocjonalnego i społecznego, wyrównuje szanse edukacyjne i życiowe, rozwija zdolności do samodzielnego rozwiązywania problemów;
- ❖ zaspokaja potrzeby dziecka i wyrównuje deficyty rozwojowe oraz kształtuje postawy i przekonania prozdrowotne i prospołeczne;
- ❖ rozwija zdolność i zainteresowania dziecka oraz uczy aktywnego spędzania czasu wolnego;
- ❖ zapewnia wychowankom dożywianie w postaci jednego posiłku oraz uczy zasad kulturalnego spożywania;
- ❖ współpracuje z samorządem lokalnym, ośrodkiem pomocy społecznej, szkołą, przychodnią lekarską, sądem, policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - dla dobra dziecka i rodziny.

Świetlica socjoterapeutyczna prowadzona w formie specjalistycznej zapewnia dziecku:

- ❖ opiekę i wychowanie;
- ❖ pomoc w nauce;
- ❖ zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne i logopedyczne ;
- ❖ indywidualne programy korekcyjne, psychokorekcyjne lub psychoprofilaktyczne , a w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię;
- ❖ organizację czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowo-rekreacyjnych, informatycznych, ekologicznych, językowych, twórczych oraz rozwój zainteresowań;
- ❖ pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych , eliminowaniu zaburzeń zachowania i łagodzeniu niedostatków wychowawczych w rodzinie;
- ❖ udział w spotkaniach wigilijnych i wielkanocnych, w spektaklach teatralnych i seansach filmowych, zajęciach na basenie, wycieczkach, koloniach i półkoloniach;
- ❖ gorący napój i posiłek oraz artykuły spożywcze.

4. Współpraca interdyscyplinarna.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc i oczekujących pomocy określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W związku z zapisami ustawy i zadaniami jakie zostały postawione przed samorządami, Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Mieście opracował Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2018, który został przyjęty do realizacji 9 czerwca 2011 roku, Uchwałą Rady Gminy Stare Miasto Nr VIII / 64 / 2011.

Program ten jest przeznaczony dla mieszkańców Gminy Stare Miasto, a w szczególności dla ofiar przemocy w rodzinie, sprawców przemocy, przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia przemocą.

W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nowelizacja ustawy powołała tzw. zespoły interdyscyplinarne.

W dniu 15 lipca 2011 r. Wójt Gminy Stare Miasto Zarządzeniem Nr 58 / 2011 powołał Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie.

Głównym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań członków zespołu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez :

- ❖ diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- ❖ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- ❖ inicjowanie i interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- ❖ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- ❖ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Koniec z tym! Ostatni raz cię ostrzegam!
Jeszcze raz, a pożałujesz! Dobrze wiesz, jak mnie to wkurza!
Co ja mówiłem! Przestań się tak zachowywać!
Czy ty mnie wogóle słuchasz? Mam już dość!
Oszaleć z tobą można! Nie ty o tym decydujesz!
Ile razy mam to powtarzać?
Czy nie możesz zrobić tego, tak jak chcę?

Zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

DZIĘKUJEMY

